

AN-HA-BAO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
EDITION EN QUOC DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles
NHÀ BÁO Ở TAI ĐƯƠNG—Hévaré Delanoue—Cantho
Directeur Politique: TRẦN-ĐẮC-NGHIA

PHẠM-KY-XUONG
CHỦ-BỘT

Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình hay là
bài đăng báo xin đề thơ
cho M.Đoàn-Văn-Y quán-lý

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gửi số tiền
luôn, lộn-quản lấy làm
thăm cảm.

NHÀ THÌ CÓ ĐỀ SỐ Mà đường thì không đề tên, nghĩ có bất tiện chăng!?

Châu-thành Cantho hiện nay
được 10 phần đông dân như cũ:
sinh cùng 15, 20 năm trước thì bà
sinh lịch và nhà cửa nhiều chỗ
mới sang tạo thành, đủ rằng còn
mấy chục gang phố cũ-miền, thập
thứ nhứt là dọc theo đường mé
sông và đường kinh-lập (boulevard
Santenoy) phố hũu cũ là nền phá
hết mà cất lại lớp mới, để khỏi
Commission d'hygiène mỗi năm
mỗi bảo tu bỏ lại hoài—tuy nhiên,
sông nhờ sự phồn thành về thương
mại, về dân-số, về các nẻo thông
thương cùng các tỉnh, lại nhứt là
tham hậu của châu-thành càng
ngày càng bành-trướng thêm ra.
Tầng số phố mới cất và số nhà lầu
cho các viên quan Langsa ở (về
mặt hậu châu-thành). Địa tịch
của thành này được mở rộng
mà giáp Đuông-Thời-bình (Cái)
khỏi phía này có cất ba dãy nhà
lầu rất đẹp làm trường Collège
cho học trò các tỉnh ở học.

Châu-thành được mở-mang ra
rộng, tầng số về thêm cái dọc cái
ngang rất nhiều. Có một điều chưa
được giải-tiến cho một cái châu-
thành, ngày nay về thêm đường-sá
nhiều, dân-cư đông, nhà cửa phồ
xả tăng lên, như châu-thành Can-
tho đây là nhà phố đều đề số mà
đường-sá thì không biết tên đường
mà. Từ lâu giờ đến bây giờ chẳng
thấy đề tên đường—như lúc
trước nhứt phố cũ, đường số ít, châu-
thành nhỏ hẹp thì chẳng nói chi,
cho biết mỗi giây phút, cũng
nhà cửa đông có đề số liền, mà sao
không biết được đường tên gì?
Là không biết được đường tên gì?
của người họ một người anh em
bạn nào ở thành phố thì cũng là
bất tiện. Viết tên họ, chữ phân,
số nhà của mình rồi mà không
biết mình ở đây là ở về đường nào
này nói vì số nhà thì có số trùng
nhau, nên nếu nói số nhà thì phải
biết tên đường mà nói mới được.
Tự như muốn đề thơ gửi cho một
người anh em quen ở Cantho,

Monsieur Nguyễn-kế-Nghĩa
Hue... 2... số 25
à Cantho—ville

Ấy đó, nếu không biết được tên
đường thì có thể bắt tên như thế
phần đông dân cư An-nam và
khách trú ở châu-thành đều ước
cho các nẻo đường ở châu-
thành Cantho có đề tên cho ai này
mặt. Nghe dân như ở châu-thành
đông, châu-thành Vinhlong,

Bá-liên và cũng còn ở nhiều tỉnh
khác các nẻo đường đều có đề tên.
Vậy ước ao sao các nẻo đường ở
châu-thành Cantho đều có đề tên
như ở Saigon—Cholon cũng là
mấy tỉnh mới kể trên đó.

Nhớ lại việc này nhà-nước
địa-hạt đã có chủ ý đến rồi, vì đã
thấy có gởi circulaire trong năm
1924 cho các ty các sở được hỏi
tên cho có một số cho khá khá, rồi
nhà-nước sẽ cử ban hội kiểm-đoạt
lại mà đề tên nơi mỗi đường trong
châu-thành.

Từ ấy đến nay, như dân cũng
có lòng trông tin tức đó. Vậy xin
nhà-nước, nên chẳng có điều chi
làm trở-ngại việc này, xin thì hành
cho sớm, trước là được giải-tiến
cho nhơn dân, sau là thêm một vẻ
xinh đẹp cho châu-thành Cantho
là một châu-thành lớn nhứt và
đông-dân cư, thêm tổ xưng là
kinh-dô miêng tây (Capitale de
l'Ouest de la Cochinchine) đại địa
kinh thành cõi Hậu-giang mà
đường-sá lẽ nào lại chẳng có đề
tên cho rõ ràng sao?! Nhà và phố
thì có đề số mà đường thì không
biết tên là đường gì, nghĩ cũng
thật là bất tiện cho đó.

Mong mỗi sao cho nhà-nước
địa-hạt Cantho ghé mặt vào mà
thì hành việc này cho sớm, vì dân
cư ở châu-thành thấy đều đồng
lâm ngưỡng vọng.

DÂN-CƯ (Cantho—ville)

Văn uyên

Thanh dạ hồi tình

Chén ngọc lừng với giữa nước trời
Xanh kia khéo dệt cuộc trò chơi...
Một câu thơ thế hỡi mành mành
Đôi chữ mình son khiến rã rời
Tiếng đề ngâm nga sương lạt dạt
Bóng trăng mờ tỏ gió lai rai.
Tình này có biết ta hay chăng!?!
Với nước non thế ư hỡi ai!

Ái hỡi ư! ời có thiếu chăng?
Mạch sầu chan chứa bưng không ngăn
Cánh khuya thướt thướt vì tâm sự
Đêm vắng ư! hỡi nỗi gió trăng
Mây bạc cầm Như hơi linh-linh
Tâm can thì Mả nét-lãng-quảng
Bưng khuôn trong đại thương người

Sao lẽ phải chăng chẳng thấy rằng.

Chẳng thấy rằng hỡi ư phỉnh phờ
Lam cho trông đợi khách lòng lơ
Mặt tư trường một tình ngạo ngán
Lời lai nhờ lời chi ngân nga
Ngồi liền được ư rừng nhánh liễu uốn
Nhình trạng phôi sọc mành trăng lơ
Quang hà mây dạn khôn nung chén
Cầu hên trường phùng đã dốc mơ.

Tào-Nam-Vân

Chữ tin chữ trình

Thuở xưa người anh hùng Trưng-Hà
áp chế, cho nên ông sách vở toàn là
sách tân đem mà dạy theo đạo
Không-Từ học mà hóa là nghĩ, bị
sư học hội hợp cho nên con người
không tốn bỏ đi là vì không có dạy
hoa-học, tri-học—sinh học. Tuy vậy
mà có nền văn-hóa theo đạo
Khổng-Trình cũ, là một đạo đề sự
minh đạo. May mà nhờ như nước
Đai-Pháp qua đi họ chúng ta, mở
đồng giáo huấn, mở đồng, nhưng rồi
cũng không... là phong-hóa là nghĩ
đạo. Khổng-Trình cũ có qui cũ tồn
đạo, cho nên một lúc này cũng là bản
khởi trình đó. Vì thế từ đó đến giờ,
lẽ thì ta đã đem đạo đức ấy rồi,
theo học thuật nhơn có học cũng
không, tưởng rằng rồi hết mọi chữ
Nhơn, Nghĩa, Lễ, Tín, là đều cần
nhất của nhơn văn, còn phần đời ba
con gái có học lý không cũng thường
nghe 10 chữ Tam-tung là ba, Tứ-
đức là bốn con gái 7 chữ, thêm 3 chữ
trình, tiết, hiếu là nữa là 10. Vậy mà
trường cũng là học tron. Song thế
lành tình một người thầy việc tốt thì
khen thì muốn, thầy dạy xấu thì ghét
thì chê, đây học học cũng thế. Vậy thì
mười chữ tam-tung học và 10 chữ tam-tung
con phần nhơn văn là 10 chữ. Nói cho
đồng dài kỳ thật mỗi người học có một
chữ, trái thì học cho biết chữ Tín, giữ
thì thuộc chữ Trình thì cũng chèn vào
với đời theo bốn phần chúng ta là
phải đủ tam-cang ngũ thường chỉ cho
rõ, còn con gái dân ta muốn nhớ chữ
Trình cho thuộc, thì cũng đủ phần nửa
việc làm người.

Vậy mà nhứt người đã từng nghe
chữ Tín là gì, chữ Trình là gì, lại đem
mười đạo đức, mà sao có một chữ lại
quên hoài? Bởi vậy chọn nhà môn
không người kiến thức, nói theo lý làm
đều tình lý! nói đến đây ư hỡi, việc này
đồng cả và rằng, nhưng mà hệ thống
mực tủa đau lòng gò.

Bởi chữ Trình không thuộc, nên mới
sanh trái bở vợ gái lớn chồng. Chữ Tín
bởi không thuộc, khiến nỗi đẹp như
bướn phá hũn hiệp! nhiều ư sanh nơi
giàu có quên chữ Trình cuốn gọi theo
trái, nhiều tay ở với thân bằng không
thủ Tín bây giờ thừa chữ cái? Vì vậy,
nghĩ mà buồn cho người có học mà
hay quên, làm cho học phong hèn.

Chúng phải cả và người học hết, vì
mưa sấm có dốt, nhà dốt có nơi, Tiên
đầy như lai dốt tin, lại ư những tiếng
báo báo làm ra, dốt mà chẳng màng công
phụ, có Trình cũ. Tín người từ không
bưng. Học không thuộc đường như
khúc gỗ, ai làm dạn càng phải làm
theo, mặt Tín rồi làm cuộc nghĩ
lặng, ai có dạn tin mà quên đi? Cái
một trình như vật thừa giữa chợ, kẻ
chê thì chê kẻ bỏ.

Một trình thì dốt là rồi, liền đồng
khó ra sách học nhơn văn. Ai ơi! hãy
xét và gan!

(Mĩ-thơ) THANH-VÂN

Thời sự

Cantho

LÊ-NỮ-THÀNH JEANNE D'ARC

Lê-Nữ-thành Jeanne d'Arc năm nay
tập Cantho, các cuộc chơi cũng như

mấy năm trước. Chiều 8 Mai đi cộ đèn
hát bóng giữa trời, qua ngày 9 Mai
chánh ngày lễ thì có làm lễ đọc kinh
cầu nguyện tại nhà thờ—Rồi đó mở
các cuộc chơi thường như là: thi
thùng nước, bắt heo, vãi su, leo cây,
sân vợt, vắn, vắn...; cả thấy đều
được trọn vui, dân sự tựu đến chơi
xem cũng là nhộn nhạo.

TRÔNG MƯA

Đó có 5 6 tháng nay, tại châu-thành
Cantho trời bất mưa. Nhứt là lúc này
nóng nực quá, đầu rãng có gió thổi
chật it, nhưng mà bị nắng gắt trợn
ngáy, chiều lại 6, 7 giờ tối trời khuya
nóng nực khó chịu quá. Cũng vì bị
trời nóng nực thái quá đó, nên biển
sanh nhiều bệnh hiểm nghèo như là
bệnh thiên thời và trái trời có rất rất
hoài không giết được.

Thiên-ha thấy đèn trông mưa cho
mắt mê mẩn—Ồi! trông mưa đây thật
là hàng trông đào, có mà càng trông
ngày càng bất! Mưa giùm ít dăm cho
dần ư châu-thành Cantho được mát
mẻ, hời hời công!—Mưa! mưa! mưa!

EM PHÒNG CHỊ MỘT ĐAO MẠNG VONG

Ngày 7 Avril rồi đây, tại nhà của
Phạm thị-Chính 25 tuổi ở làng Nhơn-
Thị (Cantho) có việc
gây gổ với đứa em gái là Thị... (cũng
đó có chồng rồi)—Chị em ruột thịt mà
trông lúc gây-gỗ nhau thì mạnh ai nấy
mang chửi nhiều thì được phần hơn.
Thị... em tự Chính, họ chửi không
bất chi nó hay sao, không biết chắc
bên nào thua-cổ nhẩy lại bỏ vĩa chụp
được cái dao toàn bẽ chêm chị mà
ra hơn (giỏi da...!). Thị Chính thấy
em có hình-khí cầm tay, tình bề khó
cực, bên cuốn vô chạy dài; Thị em tốc
đuôi theo theo ra ngoài từ từ-tác (giác chi)
—Lúc chị chạy trước người rước sau,
thị em hốt với lời đinh lại sáng có cái
dao trong tay, bên phóng với tới, để
đầu, lưỡi dao vô tình, tâm người bực
mang—khiến cho thị Chính lúc đó vừa
day mình ngoài lại thì lưỡi dao xang
vô bụng chị ta, te qu xuống máu tuồng
lại lung. Lúc bấy giờ mới thì hô lên, ai
này đưa đến thì việc đã đi rồi rồi,
bên bắt thì em và lập tức chờ Thị
Chính ra nhà thương Cantho, quan
thầy cũn cấp bó ghịch cho thị Chính.
Nhưng rồi vì vết sâu thấu ruột, phần
máu da ra nhiều trong lúc chờ đi danh
nên cơn bực sau thì Chính hôn là
khỏi xat.

Còn phần thị... vì nó bất cấp
lương, làm cho cốt nhục chi li, mà
rồi đây chàng khôi mát vòng từ tới.

ĐỪNG TUỒNG BÀI BA LA ĐỀ TRÚNG

Sớm mai ngày 6 Mai có một cô kia
đi chợ (chàng rõ được tên), gặp bà
là là liên nơi góc nhà dài chợ Cantho,
thấy liền đề an quả. Nền có trở lòng
tham muốn kiếm tiền sở lợi, bên ngồi
gặp tay thì cầm một gói bánh bèo, còn
một tay thì móc túi lấy tiền, bên đầu
thì con một đôi cái, hết cái thì bạc
đồng, đồng này lui đồng kia thua sạch
túi dạn hết 3, 4 đồng chỉ đó, thành liên
bài nó đứng vậy không liên nữa, nên
cô tức mình nóng của bên niếu ư
thành liên bài ba là lại không cho đi,
bên ngồi lại thế đó đánh nữa, Thắng
liên bài không chịu, nói: hết tiền thì

Tri-Trung-Hòa Đại-Dược-Phòng Cantho

TAM SẮC BỔ HOÀN trị các chứng hư
nhược, đờn-đờn, đờn-bà, con ni
đều dùng được cả, đờn-bà không có
con, uống lần sẽ có con, x.v. mỗi
ve.....1\$ 50

CƠ MỤI ĐIỀU KINH BẠCH ĐAI HOÀN
trị chứng đờn-bà đàng kinh nguyệt
không đều, huyết bạc; mỗi ve.....1\$ 00

BỘ PHẾ THANH ĐƯỢC THUYẾT trị chứng
ho và hư huyết, mỗi ve.....0\$ 40
HÓA ĐÀM CHỈ KHAI TẮNG trị chứng ho
lao, ho gió, mỗi bao.....0.10

NGŨ LÂM BẠCH THUỐC HOÀN trị chứng
xiết-trước, bạch-trước, huyết trước,
lâm trước, mỗi ve.....0.40

Ồ KẾ BẠCH PHỤNG HOÀN trị chứng
hư thai, tiểu sàng, kinh nguyệt bất
đều.....1 hộp 2 hoàn.....0.60

1 hộp 4 hoàn.....1.20

DƯỠNG HUYẾT BỔ THẬN TRẮP trị
chứng thần-thể suy nhược, bổ dưỡng
nguyên khí, mỗi ve.....0.60

TIÊU NHỊ TIÊU THỤ LỘ trị chứng cam
tích con nít ăn uống không tiêu mỗi
ve.....0.50

BẮC BƯU NHÂN ĐƯỢC trị bệnh con
mất hai lăm, mỗi ve.....0.50

THÀNH TANG BỔ TÁ HOÀN thuốc bổ tử
mỗi ve.....0.10

LẬP CHỈ TĂNG THỔNG mỗi chỉ.....0.10
TIÊU NHỊ CAM-TIÊU TANG thuốc sáng
lại mỗi chỉ.....0.10

NHƠN SÂM UỎ SIỀNG mỗi chỉ.....0.30

HỒNG BẠCH LỢI CHUNG MỖI CHỈ.....0.20

TÂN-TRUNG-HOÀI

Tiệm thuốc bắc, tại đường cầu tàu
lục-tính số tại 32 CÁN-THO

thời, có ta lại càng nhiều kéo hơn nữa.
Tung thì thẳng liên bài sợ bị bắt, nên
thò tay móc túi trả lại một đồng, có
lấy mà lại còn bảo nó trả lại hết mà
thời, song nhờ mấy người đi chợ thấy
vậy bảo bỏ đi, còn mấy đứa bé vô tay
cười rộ. Nhờ vậy nên thẳng liên bài
thoát khỏi đi rết; chứng đó có ta một
là mất cổ, hai là theo không kịp, nên
mới đành chịu bỏ mà sát mặt có bộ còn
giần lăm, mà không biết là m sao, thời
chửi rồi đi một nước. Uất con gọi
bánh cầm trên tay đầu! lúc niếu kéo
đó đã liền rồi, đã thừa tiền mà lại còn
mất bánh ăn nữa chứ. Hại quá!

Có này cũng là thường quen mặt ở
chợ Cantho đây không biết bài ba là
hay sao? mà ngồi lại đánh, thua rồi
đi niếu kẻ giữa chợ vậy? Không
sợ sâu hổ, không sợ miệng thế chề
cười sao chứ?

Còn mấy anh lính tuần thành đầu?
đề cho nó bày ra nhan nhản giữa chợ
mà ám hại các người ham cờ bạc thấy
đề an, trở mới tham ngồi lại đánh như
cò trên đây, thì ư chẳng khỏi cha mẹ
rầy la, chổng đánh, con khóc cũng vì
bài ba-là!

TOÀ ĐẠI-HÌNH XỬ VỤ TRẦN-THÀNH-DU

Lẽ khi chữ độc-giã còn nhớ vụ
Trần-thành-Dư là con trai của M.
Trần-thành-Long chủ hàng xe-hơi ở
Cantho, trong lúc gây-gỗ ngày 4
Octobre năm rồi bị một bọn “dân cho
anh-chi” 8, 9 tên ở Longxuyen vây
đánh, tung thế không biết sao chữa
mình, nên Trần-thành-Dư phải chạy vô
nhà mướn ở Longxuyen cây tú lấy cây
súng của anh và LAM. Auguste Jacques
Trần-thành-Lan ra được dùng chước

hâm dọa bọn kia cho thôi lui. Để đầu bọn kia tưởng là súng bằng cu xanh không đến nỗi giết người được, tên Hôn xách búa nhảy vô quyết ra sức. Giáo-kim cho Thành-Dur biết một Thành-Dur lẹ tay bóp cò súng nổ phát ra nghe lộp-lộp mà từ nhiên tên Hôn lẹ xiêu năm dài không chịu nổi mà cũng chẳng thèm nói năng lại cũng không bằng lòng cưa-quay gì ráo. — May tên kia tưởng đầu tên giả đó, nên không kể súng là gì, xóc vô phải vậy, kẻ đầu người cưa làm cho Thành-Dur phải bấu luôn mấy phút nữa. — Chứng thấy 1,2 tên trong bọn bị thương nữa, chúng nó mới hồn điên sanh lo. — Rót cuộc thì 1 tên từ tại chiến-trang (đây là tử tại chiến-trang, mà không phải là vị quốc-vong xu chính là mũi súng Thành-Dur thường cho người cõ-sát... thì phải! còn 3 tên bị vùi.

Vu này quan Bồi thẩm Longxuyen đem Trần-thành-Dur từ ấy những nay (7 tháng trước) để mở đường tra vấn cho ra lẽ phải. Ngày 6 Mai này toà Đại-hình ở Cánh-thờ hỏi xử vụ Trần-thành-Dur, thiên hạ đến xem rất đông đảo, vì Thành-Dur là người ở Cánh-thờ, nay đem về Cánh-thờ phân xử, lẽ dĩ nhiên ai nấy phần nhiều cũng nổ-nức xem cho rõ thiệt hư. — Toà hỏi chứng cứ từ sớm mai đến trưa, kể quan Chương-lý huệ tới rồi quan Trạng-sư Tranchesset cải giúp bảo chữa giải tội cho Trần-thành-Dur. Các cuộc xong là 5 giờ rưỡi chiều Toà vào phòng nghị án một chấp-lưu trở ra quan Đồng lý đọc án kêu Trần-thành-Dur 8 năm khổ sai (8 ans de travaux forcés) còn hai người anh em của Trần-thành-Dur là Paul Trần-thành-Tô và Trần-thành-Tám có bị liên-cang trong vụ này, đều được Toà tha bổng.

Số-trang

TOÀ XỬ VỤ M. M. LÂU-CÁC VÀ KIM-DÍT-VÀNG.

Nhất lại vụ M. Kim-dít-Vàng kiện M. Lâu-Các sao có phạm đến danh giá người giữa đô hội; khi M. L. C. tiếp dạng trái đôi thì mới vào xin giấy quan thấy chứng cho 15 ngày dưỡng bệnh, mượn quan Trạng-Sư Lafont vào đơn kiện lại M. K. Đ. V. cùng về tội có ý đánh người trong hình. Ngày 3 Mai hai vụ đem ra trước toà sửa phạt, trước hết toà kêu bị cáo là M. L. C. hỏi sa: dân nhúc mà người ta, thì M. L. C. xin tòa chiếu theo đơn rằng: tên K. Đ. V. không thấy tôi để tang, vấn nạn tôi nên tôi có mong nhích nó là giá mang (sauvage) tôi nó đánh tôi gần tội trong con mắt (tinh đời) toà kêu tiền cáo thì M. Kim, dạ, đến trước cúi đầu chào, quan toà hỏi biết nói tiếng Langsa không? — Bẩm quan lớn cho phép tôi trả lời theo sự thực, chứng M. Kim mới khai thanh tạnh, nghề nghiệp cũng chờ ở, trước hết nhận theo là đơn vào phòng quan Bồi-lý và khai thêm tại duyên cớ không có để tang nên M. L. C. chửi mắng đến đến. — Toà hỏi: rồi chủ đánh người ta phải không? Bẩm quan lớn, không, tôi không có trung đến qui thể M. L. C. vì tôi qui M. L. C. làm, tôi nhận nhận hết sức, vì tôi con đồng, Bẩm quan lớn xét giùm, một tay tôi thì vịnh xe máy cho bạn tôi, còn một tay thì kéo bạn tôi đi, thế thì tôi còn tay nào mà đánh M. L. C. — quan Trạng-Sư của M. L. C. chen vô, thế thì M. L. C. bị vùi nơi con mắt vì tội một lần giết! M. Kim xin thưa: M. L. C. cũng có thể làm bệnh lấy mình dặng vô cáo cho người, vì có nhiều người lấy món nước nường cho nóng dành vào mình cho có lạng dặng làm thiệt hại cho người, cũng có khi M. L. C. vì giận quá trí, nhảy đánh quá trớn mà bị đập mặt vô lạng căng cầu nó là một cái vít bị thôi, không thì bị đập vào một vật gì chứ chẳng phải là một vít bị chém mà tôi phải chữa mình, giả sử như trên vô đài kim hai tay vô sĩ không đánh trúng nhau mà cũng có thể sát máu động vậy, vì nó phẩy quá trớn đi. Hồi đầu M. Kim đáp

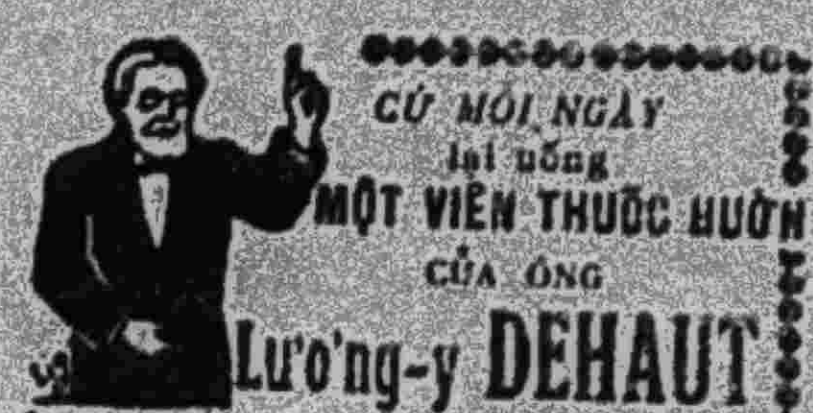
đó với một cách ôn tồn, vì trong lòng ngay ngắn nên biện luận đầu dò rành rẽ, qua toà phân, chủ nói tiếng Pháp còn sai sót, nhưng tôi hiểu hết, vậy chỗ tên Lâu chửi mắng làm sao nói lại bằng tiếng Annam nghe thử? — Bẩm quan lớn M. Lâu thấy tôi không có để tang chửi tôi là: 'dưa không có khi huyết Annam, tao đánh mấy bẻ đầu mà tao còn đánh bẻ đầu cha mẹ mày nữa, vì không biết dạy mày là nói giống nào, tao biết mày muốn làm nó lẹ cả đời' bầm quan lớn theo tục Annam nếu ai nói đồng đến thân sinh thì dân lòng lắm! nói rồi thì quan toà hỏi lại Trạng-Sư Lafont có lời gì kêu nài? — không! — Toà kêu đến M. Đ. thì M. Đ. cũng xin nhận theo lời khai với ông cò, toà hỏi tên Lâu có chửi lên Vang không? — Bẩm cò, y như lời tên Vang vừa mới khai với quan lớn. — Chủ thấy tên Lâu có để tang không? — Bẩm quan lớn cò. — Tên Vang có đánh tên Lâu không? — Không! — Vậy sao mà tên Lâu khai chủ tiếp tay đánh nó, trong hai người là phải có một người đánh chửi! chủ nói tên Vang không có đánh vậy ai đánh? — Bẩm quan lớn lúc tôi đứng nói chuyện chơi với tên Vang thì M. L. C. ở đầu đằng sau chửi M. Vang không có chủ chửi! thấy vậy tôi ra phải trái, nhưng M. Lâu chẳng kể, lại chửi tôi quân bầy, lời chửi ấy xấp nhập lắm, tôi nói với M. Lâu tôi kính ông là người trưởng thượng thì sự tối cho ông, nhưng M. Lâu cũng không nghe, chửi càng mắng lung thấy anh em đồng, nên ý thế nhảy đến đánh tôi, tôi thấy đồng quá tôi thôi lui muốn rút xuống sông. — Toà hỏi rồi sao Lâu-Các bị vùi con mắt? — Bẩm quan lớn lúc đó người ta đồng quá họ cang vị không biết chừng họ thôi tôi rồi tôi tưởng M. Lâu-Các hay là M. L. C. nhảy đến đánh tôi trợt chơn té vô trụ cầu cũng không biết chứng. — Lúc đó chủ có vịnh xe máy không? — Bẩm quan lớn cò. — Nói sao là vậy? tên Vang khai nó vịnh xe máy cho chủ, chủ khai chủ cũng vịnh xe, hai người mắc vịnh xe hết, rồi ai vô đó đánh L. C. — Bẩm quan lớn lúc L. C. nhảy lại đánh ngay tới quả, nên tôi phải buồn xe ra đứng đỡ gạt! Vậy chỗ tên L. C. chửi mắng sao chủ nói lại bằng tiếng Annam nghe? — Bẩm quan lớn y theo lời của tên Vang dịch lại với quan lớn nhưng M. L. C. còn chửi thêm: "để rồi bây coi tao, tao cho con nít đánh chửi cha trên đầu bầy" — Thời chủ ngồi. — Toà kêu tên Lê-van-Nghi chứng thư như của M. L. C. đến trước toà khai tên họ, nghề nghiệp, đưa thẳng tay lên (trời thế rằng không quen biết bên nào, nên xin bầm ngay, khai thiệt. Lúc M. Nghi đưa tay lên trời thế thì M. Kim có bụng mừng, lẽ nào mình đã bị chửi rồi thì có M. Nghi đứng đó với Lâu-Các, M. Kim có đánh dấu, mà M. Nghi lại nói cò, cho đánh? — như vậy mà lúc toà hỏi tên Vang có đánh tên Lâu không? toà hỏi chưa dứt lời mà M. Nghi đã đem nói cò rồi, vậy thì tiếng bầm quan lớn, nó ăn với tiếng cò đánh tên Lâu, đến chừng tiếng KIÔNG, nó rập rang với tiếng Còi chừng ấy M. Kim mới hỏi ời, thất vọng rồi! Toà hỏi tên Lâu có để tang không? — Bẩm quan lớn, không. — Chủ có để tang không? bầm, bầm, quan lớn không!!! jamais! — Bon! vậy chờ vì gì tên Lâu không có để, chủ cũng không có để, phải vậy không? dạ, bầm, thì ra, quan lớn phải! mà sao tên Vang vẫn nện có một mình Lâu-Các, bỏ lúc đó chủ tang hình nên tên Vang mới không thấy chủ phải vậy không? — Dạ bầm quan lớn cái sự nó làm vậy, vì tên Vang nó khinh nhường tôi là Caporal escouade của nó khi nó còn trong quân thứ, thế nó mới không hỏi đến tôi, và lại nó với tôi bien cher! chừng như vậy mới thiệt là lạnh! đã biến chừ ami qui bầm thì ai còn lòng dạ nào, chuyện không mà nói cò, cho đánh, nói gian như vậy

Sao nhân mày nhiều mặt? thật có ngứa khó chịu thì lấy Pommade Cadum thoa cho lẹ gầy quào làm chỉ cho róc vẩy trầy da.

Cô hát Soria, rap hát Athene có nói: « Nước da mình tươi trẻ nhờ là cái lịch sử đẹp đẽ của người da-bà. » Nền phát dặng sa-bông Cadum rửa tẩy, đáng giữ cho da được mịn màng. Xa-bông Cadum thật phải dùng, hiệu-nghiệm rửa tẩy cho da khỏi bệnh mụn, là vì xa-bông ấy có rất nhiều chất vào chơn lòng mà làm cho da bớt bụi, hơi đóng đờ, và nước da coi tươi rói hơn.

CÓ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC HƯƠN CỦA ÔNG L'Oréal DEHAUT uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐANG KHỎE MẠNH LƯỜN và ngủ ngon, các chứng bệnh nguy hiểm như tai-huyết, hư-huy là ăn không tiêu mà sinh ra. Thuốc hươn này trị các chứng bệnh: NƯỚC ĐẦU, AN KHÔNG TIÊU, HANG BẢO TỬ, CHÔNG MẮT, KHÔNG THƯ THỜI. BÁN TẠI: Nhà ông L'Oréal DEHAUT, 147, Faubourg St-Denis Paris, cũng khắp trong mấy tiệm thuốc.

SỞ NỮ DANH HIỆU XE "BÉCÉ-SPORT"

Những cuộc đua ăn

Dua đường trường	Dua vòng trên Piste
Cuộc đua 17 Janvier 1926	Cuộc đua 15 Février 1926
Tốp nhứt (mấy tay đại tài)	Chạy 1.000 thước
1° L'Oréal, 2° Long	1° J. CÉLICOURT, 2° DAM-HAI
Tốp nhì: KEN	Chạy 2.000 thước: 1° J. CÉLICOURT
Cả thầy đều coi xe Bécé-Sport và boyau Dunlop	Chạy đua cách Hué-kỳ, 60 vòng
Xe và boyau dặng gần bực tận thiện tận mỹ rồi	Equipe nhứt xe Bécé-Sport
	L'Oréal với PHAIX đoạt giải nhứt
	Hãy nhớ: Luồng đoạt giải nhứt cái vòng chót, qua mặt hồ hết mấy người kia, xem cách lược xòng thiệt rất đẹp mắt vô cùng

Cuộc đua ngày 17 tháng trước và các cuộc đua trước kia nữa, cũng là cuộc hành trình ở Hà-nội và Saigon của Marc với Demarneffe đường trường rất cam go, lên dèo xuống hũng, thì đủ thấy sự chắc chắn sự bền bỉ của xe BÉCÉ SPORT là đường nào rồi.

Mấy cuộc đua vòng tròn trên Piste hôm khai trương đua đây, thì lại thấy rõ thêm cái sự nhẹ nhàn của xe BÉCÉ SPORT nữa chưa có thử nào được vậy.

Các cuộc đua trên kia mà xe BÉCÉ SPORT được nổi danh lừng lẫy là bởi.

Người cỡi đều đại tài.
Đồ vật liệu dùng làm cũng tốt như hàng
Thế thân sắp đặt tạo thành cũng hơn người ta hết

Hết thầy kiêu xe cũng có để bán tại Saigon:
Nơi tiệm: LÊ-VAN-DU, đường Amiral Dupre
— TÂN-Phát, đường d'Ormay
— Y-NHU-LIÊN, đường d'Espagne
Còn tại Chợ-lớn thì
Nơi hàng: B. CANCELLIEN, 66, quai Testard
— 56, đường Tổng-dốc-Phương
Nơi tiệm: MỸ-NAM, 42, đường Tổng-dốc-Phương

LỜI RAO

Kính lời cùng quan khách dặng tường:
Tôi mới dọn một cái nhà ngủ để hiệu là: HOTEL TRẦN-ĐẤT (Nghĩa là khách lâu) môn bài 26, đường kinh lập Delanoue ở gần nhà hát hồng Casino, châu-thành Cánh-thờ. Có dọn mười sáu cái phòng sạch sẽ, khoan khoái và đẹp để làm. Trong mỗi cái phòng có để chuông điện dặng kêu hồi; tại nhà ngủ có telephone số 16, tiện bề cho quan khách chuyện vắng với người quen ở xa; có bàn cơm tây, Bồi thiệt thà và có lễ nghi.

Vậy xin quan khách có dịp ghé nghỉ một chuyến thì biết, chờ tôi không dám bảo chuốt nhiều lời.

Nay kính,
HOTEL TRẦN-ĐẤT, Cánh-thờ-Ville

Còn tên Vang cang về tới đánh người có thương tích, tuy lời lẽ ngay thẳng, nhưng có chứng cứ rõ ràng, nên toà lên án phạt 16 quan tiền giam (trên, và 40) về tiền thang thuốc.

K. Đ. G.

Quý khách ở xa đến Cánh-thờ muốn dặng một chỗ nghỉ ngơi cho đường dặng, mát mẻ, sạch sẽ và yên tĩnh thì xin mời quý khách đến TRUNG CHÁU LÚ-QUAN nghỉ một lần thì chắc là quý khách sẽ được vừa lòng.

